

HEUPDYSPLASIE ONDERZOEKSPROTOCOL

Voor het officiële preventieve screeningsonderzoek naar heupdysplasie in (ras)hondenpopulaties

Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland

Het HD-onderzoek richt zich op een röntgenologische beoordeling van de anatomie van de heupgewrichten bij, in eerste instantie, in het NHSB ingeschreven rashonden. De rasvereniging kan in samenwerking met de Raad van Beheer, ten behoeve van speciale projecten, de diagnostische en logistieke procedure voor honden van het betreffende ras aanpassen.

Op dit HD-onderzoeksprotocol zijn tevens de bepalingen van het Algemeen Onderzoeksreglement integraal van toepassing.

1. Begrippenlijst

Raad van Beheer	Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland
Onderzoekscade	HD
Onderzoekstypering	Type IIIId onderzoek
Ziektebeeld	Heupdysplasie
NHSB	Alle Nederlandse rashonden worden geregistreerd in het Nederlands Honden Stamboek (NHSB).
Dierenarts	De dierenarts met wie de Raad van Beheer een overeenkomst heeft gesloten ter uitvoering van het door de Raad van Beheer te coördineren en registreren HD-onderzoek bij (ras)honden

Eigenaar/Houder	De eigenaar/houder van de hond die deelneemt aan het HD-onderzoek
Online applicatie	Online applicatie voor het aanleveren en verwerken van gezondheidsonderzoeken. Zowel de dierenarts als de eigenaar maken een persoonlijk account aan en kunnen online de voor hen relevante gegevens bekijken.
Voorlopige identificatie	Voorlopige controle van de identiteit van de hond volgens de procedure beschreven in het Algemeen Onderzoeksreglement en artikel 3 van dit protocol.
Definitieve identificatie	Definitieve controle van de identiteit van de hond aan de hand van het NHSB volgens het Algemeen Onderzoeksreglement
Persoonlijk account	Via een persoonlijk account hebben o.a. leden, fokkers, verenigingen en dierenartsen toegang tot pagina's die voor hen specifiek van belang zijn. Ook zijn er combinaties mogelijk, want sommige mensen zijn niet alleen fokker, maar bijvoorbeeld ook bestuurder van een aangesloten vereniging en keurmeester. Met één en hetzelfde account hebben zij toegang tot de voor hen relevante informatie.
Rapportage aan eigenaar/houder	Resultaat van de beoordeling in de vorm van een certificaat, welke online als pdf-bestand via de persoonlijke account beschikbaar wordt gesteld.
Rapportage aan rasvereniging	Periodieke overzichten van de beoordelingsresultaten van alle onderzochte rashonden van het betreffende ras.
Rapportage aan dierenartsen	Periodieke overzichten (op aanvraag). Deze worden per mail opgestuurd en betreft de relevante uitslagen van de door de dierenarts uitgevoerde onderzoeken.
Registratiebewijs	Dit is een schriftelijk bewijs verstrekt door de Raad van Beheer, anders dan de stamboom, waarop de volledige naam, het registratienummer en het stamboomnummer van de hond staan geregistreerd alsmede de naam en het adres van de eigenaar van de hond.
HD-Addendum	Bijlage bij dit HD-onderzoeksprotocol. Hierin staan leeftijd, project-en/of rasspecifieke bepalingen. Het meest recente HD-Addendum is te vinden op de website van de Raad van Beheer

2. Het type onderzoek (Titel 'Het onderzoek' van het Algemeen Onderzoeksreglement)

- 2.1 De Raad van Beheer heeft het HD-onderzoek toegelaten als type III d onderzoek. Dit betekent dat het beoordelingsresultaat van een hond die dit onderzoek ondergaat, wordt vastgesteld door een beoordelingsinstantie op grond van (digitale) röntgenopnamen die gemaakt zijn door een dierenarts of derden onder verantwoordelijkheid van deze dierenartsen.

De dierenarts dient een persoonlijk account in de online applicatie aan te maken op de website van de Raad van Beheer. De dierenarts maakt in de online applicatie een onderzoek voor de hond aan en vult hier alle gegevens in. De gegevens inclusief de röntgenopnamen dienen binnen 5 werkdagen na de onderzoeksdatum in de online applicatie aangeleverd te worden. De Raad van Beheer zal er zorg voor dragen dat het onderzoeksmateriaal aan de beoordelingsinstantie wordt voorgelegd.

De eigenaar/houder dient het registratiebewijs van de hond mee te nemen bij het onderzoek. Met de gegevens op het registratiebewijs kan de dierenarts de hond vinden in de online applicatie.

De geregistreerde eigenaar ontvangt het certificaat in zijn persoonlijke account op de website van de Raad van Beheer.

De beoordeling van de onderzoeken verloopt conform het type IIIId onderzoek in het Algemeen Onderzoeksreglement.

3. Controle op de identiteit van de hond (Titel 'Controle op de identiteit van de hond' van het Algemeen Onderzoeksreglement)

3.1 In beginsel kunnen slechts honden die geregistreerd zijn bij de Raad van Beheer en ingeschreven in het NHSB deelnemen aan het HD-onderzoek.

3.2 De Raad van Beheer kan in uitzonderlijke gevallen van bovenstaande procedure afwijken. In die gevallen dient de dierenarts of eigenaar/houder eerst contact op te nemen met de Raad van Beheer. Deze kan onder specifieke voorwaarden, zoals voor (blinden)geleidehonden, hulphonden en Oudduitse Herders, toestemming verlenen.

3.3 Controle identiteit niet mogelijk

De dierenarts zal, indien de identificatie van de hond (chipnummer) afwezig of niet leesbaar is, de eigenaar/houder hierop attent maken en contact opnemen met de Raad van Beheer. Het is niet mogelijk een onderzoek te starten wanneer de hond niet te identificeren is of de identificatie niet overeenkomt met het op het registratiebewijs vermelde identificatienummer.

4. Het onderzoek (Titel 'Type IIIId onderzoek' van het Algemeen Onderzoeksreglement)

4.1 Het meest recente Addendum bij dit HD-onderzoeksprotocol geeft een overzicht van de project- en/of rasset specifieke bepalingen die in samenspraak met de rasvereniging(en) voor het betreffende ras zijn overeengekomen.

4.2 De dierenarts zal, voorafgaande aan het onderzoek, een controle op project- en/of rasset specifieke bepalingen uitvoeren. Deze staan vermeld in het meest recente Addendum bij dit HD-onderzoeksprotocol. Dit kunnen bijvoorbeeld vereisten zijn voor de minimale leeftijd van de hond tijdens het onderzoek of de toe te passen methode van onderzoek. Indien er geen sprake is van project- en/of rasset specifieke bepalingen zal de dierenarts de hond onderzoeken conform de algemene bepalingen van het standaard HD-onderzoek.

4.3 Algemene bepalingen

4.3.1 Leeftijd

Tot het HD-onderzoek kunnen in principe honden van alle rassen van minimaal 12 maanden oud worden toegelaten, behoudens de uitzonderingen zoals vermeld in het meest recente Addendum bij dit HD-onderzoeksprotocol.

4.3.2 Iedere eigenaar kan na verloop van minimaal 1 jaar opnieuw een HD-onderzoek laten verrichten. De meest recente onderzoeksuitslag is geldend en zal vermeld worden op de stambomen van de toekomstige nakomelingen. De oude onderzoeksuitslag blijft zichtbaar in het persoonlijke account van de eigenaar en in de openbare gezondheidsuitslagen database van de Raad van Beheer.

Bij gebruik van de online applicatie wordt automatisch de leeftijd en de project- en/of rasspecifieke bepalingen gecontroleerd. Indien de hond niet voldoet aan de vereiste leeftijd en de project- en/of rasspecifieke bepalingen dan kan het desbetreffende onderzoek niet gestart worden.

4.4 De uitvoering van het onderzoek

4.4.1 In alle gevallen dienen beide heupgewrichten van de te onderzoeken hond radiologisch te worden onderzocht.

4.4.2 De röntgenopnamen

In alle gevallen dient de digitale röntgenopname te worden geïdentificeerd. Hierop dient minimaal leesbaar te zijn:

- Identiteit van de hond in de vorm van het chipnummer, welke eventueel aangevuld kan worden met het stamboomnummer (NHSB).

Bovendien moet een links- en rechtsaanduiding (bijvoorbeeld met behulp van loodletters) zichtbaar zijn. Vormen van identificatie die zijn aangebracht na het ontwikkelen van de röntgenopnamen zijn niet toegestaan.

4.4.3 Indien project- en/of rasspecifieke bepalingen niet in een specifieke methode voorzien, is het standaard onderzoek met de volgende opnamerichting (positie I) geïndiceerd.

- Ventrodorsaal gestrekt;
- Het bekken moet symmetrisch worden afgebeeld;
- De achterbenen moeten voldoende gestrekt en evenwijdig zijn;
- De kniegewrichten moeten op de röntgenopname zichtbaar zijn, waarbij de patellae beiderzijds midden op de femurschaduw zijn afgebeeld;
- De opname dient voldoende belicht, scherp en contrastrijk te zijn;
- Het gebruik van sedativa of anesthetica is ter beoordeling van de dierenarts die de röntgenopname maakt. De dierenarts zorgt middels de sedatie/anesthesie voor een volledige relaxatie van de spieren bij het maken van de röntgenopnamen. De dierenarts geeft het gewicht van de hond op, de medicatie (actieve substantie) en de dosering aan op het (online) onderzoeksformulier.

Project- en/of rasspecifieke bepalingen kunnen voorzien in de uitvoering van het diagnose onderzoek. De project- en/of rasspecifieke bepalingen die afwijken van de bovengenoemde methoden worden beschreven in het meest recente Addendum bij dit HD-onderzoeksprotocol.

4.5 Aanlevering

HD-onderzoeken moeten digitaal worden aangeleverd door dierenartsen waarmee de Raad van Beheer een overeenkomst met betrekking tot het HD-onderzoek heeft gesloten. De overeenkomst is persoonsgebonden en kan uitsluitend gebruikt worden door deze dierenartsen of derden onder verantwoordelijkheid van deze dierenartsen. Dierenartsen met een overeenkomst kunnen inloggen via hun persoonlijke account op de website van de Raad van Beheer. De dierenarts uploadt de digitale opnamen in de online applicatie.

Let op: aanlevering per e-mail of per post is niet toegestaan.

4.6 De beoordeling

Het digitale onderzoek zal steekproefsgewijs gecontroleerd worden op de controle op de identiteit van de hond. Indien deze in orde wordt bevonden zullen de digitale röntgenopnamen worden voorgelegd aan de beoordelende instantie.

De beoordelingsinstantie zal vervolgens de kwaliteit van de aangeboden röntgenopnamen beoordelen. Het oordeel zal worden gebaseerd op de kwaliteit van de lichtvensterprint, belichting, contrast en positionering.

4.7 In geval van een afgewezen onderzoek ontvangt de dierenarts een melding (afkeurrapport) van de Raad van Beheer, met daarop de reden van afkeur zoals gemeld door de beoordelingsinstantie. De dierenarts dient vervolgens contact op te nemen met de eigenaar/houder voor het maken van nieuwe opnamen. De kosten voor het opnieuw maken en verzenden van één of meerdere opnamen zijn voor rekening van de dierenarts.

4.8 De beoordeling wordt uitgevoerd door deskundigen aangewezen door de Raad van Beheer.

4.8.1 Resultaat van het standaard HD-onderzoek

De radiologische kwaliteit van de heupgewrichten zal per hond worden weergegeven in de HD-classificatie zoals vastgesteld door de Wetenschappelijke Commissie van de FCI bijeen in Mexico (1999). De definitieve HD-classificatie zal in principe gelijk zijn aan de classificatie van de slechtste van de beide heupgewrichten.

De volgende classificatienormen worden gehanteerd:

A	Geen aanwijzing voor heupdysplasie	(Negatief)
B	Bijna normale heupgewrichten	(Overgangsvorm)
C	Lichte vorm van heupdysplasie	(Licht positief)
D	Heupdysplasie	(Positief)
E	Ernstige vorm van heupdysplasie	(Optima forma)

4.9 Kosten

De kosten voor type III onderzoek worden door de eigenaar/houder geheel afgedragen aan de

dierenarts. Periodiek ontvangt de dierenarts een factuur van de Raad van Beheer voor de beoordelingskosten van de aangeleverde onderzoeken. Deze factuur dient binnen 14 dagen te worden voldaan. Het tarief van de beoordeling wordt jaarlijks vastgesteld in het Tarievenbesluit. De afhandeling bij het niet tijdig voldoen van de onderzoekskosten gaat conform het Algemeen Onderzoeksreglement. Wordt hier niet aan voldaan, dan kan er besloten worden de overeenkomst op te schorten of te beëindigen.

4.10 Archivering

De digitaal aangeleverde opnamen zullen voor een periode van minimaal 2 jaar worden gearchiveerd. De aangeleverde röntgenopnamen zullen in het persoonlijke account van de dierenarts op de website van de Raad van Beheer beschikbaar blijven voor de dierenarts.

4.11 Rapportage aan eigenaar/houder

De Raad van Beheer zal, tenzij het gestelde in artikel 4.7 van toepassing is, in de regel binnen 14 dagen na ontvangst van de röntgenopnamen de uitslag rapporteren. De uitslag zal, in de vorm van een certificaat, worden weergegeven in het persoonlijke account op de website van de Raad van Beheer van de eigenaar/houder van de hond.

4.12 Rapportage aan de dierenarts

De status van de onderzoeken kan door de dierenarts zelf via zijn persoonlijke account op de website van de Raad van Beheer worden ingezien. De rapportage aan de dierenarts gebeurt uitsluitend op aanvraag en betreft een overzicht van de relevante uitslagen van de door hem uitgevoerde onderzoeken.

4.13 Rapportage aan rasvereniging

De rapportage aan rasverenigingen betreft de beoordelingsresultaten van alle onderzochte rashonden van het betreffende ras. Deze beoordelingsresultaten worden periodiek aan de rasvereniging(en) van het betreffende ras toegezonden. De rapportage aan rasverenigingen verloopt conform hetgeen hierover is opgenomen in het Algemeen Onderzoeksreglement.

5. Bezwaar (Titel 'Bezwaar' van het Algemeen Onderzoeksreglement)

5.1 De Raad van Beheer zal, indien tegen de beoordeling of afkeuring van de röntgenopname op kwalitatieve gronden bezwaar wordt aangetekend, een onafhankelijke veterinaire radioloog verzoeken zijn oordeel te formuleren. De Raad van Beheer zal zich aan het oordeel van deze persoon gebonden achten. Deze radioloog zal minimaal aan de volgende voorwaarden moeten voldoen:

- Ingeschreven in het specialistenregister van de KNMvD als veterinaire radioloog.
- Geen deel uitmaken van de beoordelingsinstantie.
- Goed bekend zijn met de HD-beoordelingsnormen van de "FCI- workshop on Hip Dysplasia".
- Geen deel uitmaken van de groep dierenartsen die met de Raad van Beheer een HD-overeenkomst hebben gesloten.

5.2 Bezwaar door de dierenarts

Uitsluitend de dierenarts, onder wiens verantwoording de röntgenopnamen zijn vervaardigd, kan tegen een afwijzing op kwalitatieve gronden van één of meerdere van de röntgenopnamen schriftelijk, onder vermelding van het onderzoeksregistratienummer, bezwaar aantekenen. Bezwaar door de dierenarts tegen afwijzing van het onderzoeksmateriaal dient binnen 14 dagen na dagtekening van de afwijzing bij de Raad van Beheer te worden ingediend. De dierenarts kan geen bezwaar indienen tegen de beoordeling, anders dan op kwalitatieve gronden. Indien de in artikel 5.1 geraadpleegde veterinaire radioloog het oordeel van de beoordelingsinstantie ter attentie van de afkeuring onderschrijft, verplicht de dierenarts zich één of meerdere nieuwe opnamen te maken en deze aan de Raad van Beheer te doen toekomen. Indien de dierenarts in het gelijk wordt gesteld zal de hierboven bedoelde veterinaire radioloog de hond classificeren. De Raad van Beheer zal dit oordeel in zijn registratie opnemen.

5.3 Bezwaar door de eigenaar

Uitsluitend de eigenaar/houder mag binnen 6 weken na de registratiedatum bezwaar aantekenen tegen de HD-beoordeling van de beoordelingsinstantie. De registratiedatum staat vermeld op het certificaat. Het bezwaar dient via het persoonlijke account waarin het certificaat is ontvangen te worden ingediend.

De kosten van de bezwaarprocedure dienen direct, na het indienen van het bezwaarschrift, te worden voldaan. Indien hier niet aan wordt voldaan zal de Raad van Beheer het resultaat van de oorspronkelijke beoordeling registreren.

De kosten voor een bezwaarprocedure zijn voor rekening van de eigenaar/houder. De kosten zullen jaarlijks in het Tarievenbesluit worden vastgesteld. In die gevallen dat de Raad van Beheer in het ongelijk wordt gesteld zal de Raad van Beheer aan de bezwaarmaker restitueren volgens het Tarievenbesluit.

5.4 Procedure met betrekking tot de behandeling van het bezwaarschrift

Het bezwaarschrift wordt behandeld door de in artikel 5.1 bedoelde veterinaire radioloog. Deze ontvangt hiertoe van de Raad van Beheer de digitaal vastgelegde röntgenopnamen op grond waarvan de beoordelingsinstantie tot haar oordeel is gekomen. Deze opnamen zullen zijn ontgaan van de eerder de door de beoordelingsinstantie vastgestelde uitslag.

De bedoelde veterinaire radioloog kan, om tot een weloverwogen oordeel te komen, de Raad van Beheer verzoeken de fysieke opnamen, indien vervaardigd, voor te leggen. Ook kan hij/zij de eigenaar éénmalig adviseren om binnen 6 weken nieuwe opnamen bij een dierenarts te laten maken. De kosten voor de nieuwe opnamen zijn voor rekening van de eigenaar/houder. Het definitieve oordeel wordt in dat geval opgeschort totdat er nieuwe opnamen beschikbaar zijn of de termijn van 6 weken is verstreken.

Indien de bedoelde veterinaire radioloog de HD-classificatie zoals beoordeeld door de beoordelingsinstantie te zwaar acht, zal de Raad van Beheer het bezwaar toewijzen. Er vindt een restitutie van de kosten van de bezwaarprocedure plaats volgens het Tarievenbesluit. Wordt de classificatie door de beoordelingsinstantie te licht, dan wel redelijk geacht, dan zal de Raad van Beheer het bezwaar afwijzen. Er vindt geen restitutie van de kosten van de bezwaarprocedure plaats.

De Raad van Beheer zal in alle gevallen van bezwaar tegen de HD-classificatie van de hond de beoordeling van bedoelde veterinaire radioloog in haar registratie opnemen.

5.5 Gerekend vanaf de datum van ontvangst van de vereiste kosten zal de Raad van Beheer er in de regel zorg voor dragen dat de bezwaarprocedure de termijn van vier weken niet zal overschrijden.